Examenul de bacalaureat naţional 2016

Proba E. d)

Biologie vegetală și animală

Varianta 3

Filiera teoretică – profilul real; Filiera tehnologică – profilurile: tehnic, resurse naturale și protecția mediului; Filiera vocațională – profilul militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A 4 puncte

Scrieţi, pe foaia de examen, noţiunile cu care trebuie să completaţi spaţiile libere din afirmaţia următoare, astfel încât aceasta să fie corectă.

Tripsina, una dintre enzimele conţinute de sucul ....., are rol în digestia ....

B 6 puncte

Daţi două exemple de componente ale florii angiospermelor; scrieţi în dreptul fiecărei componente câte o caracteristică structurală.

C 10 puncte

Scrieţi, pe foaia de examen, litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- **1.** Fiecare dintre celulele-fiice formate prin diviziunea meiotică a unei celule-mamă cu 2n = 12 cromozomi are:
  - a) 2n = 12 cromozomi
  - b) 2n = 6 cromozomi
  - c) n = 12 cromozomi
  - d) n = 6 cromozomi
- 2. Peştii osoşi sunt:
  - a) artropode
  - b) celenterate
  - c) cordate
  - d) lamelibranhiate
- 3. Deficiență senzorială la om este:
  - a) candidoza
  - b) epilepsia
  - c) laringita
  - d) miopia
- 4. La mamifere, în timpul unei inspirații normale:
  - a) scade volumul plămânilor
  - b) se contractă mușchiul diafragm
  - c) se elimină aerul din plămâni
  - d) sternul se apropie de coloana vertebrală

- 5. Rinichii mamiferelor sunt:
  - a) alcătuiți din unități microscopice numite nefroni
  - b) componente ale căilor urinare
  - c) localizați în partea dorsală a cavității toracice
  - d) protejati la exterior de zona medulară

D 10 puncte

Citiţi, cu atenţie, afirmaţiile următoare. Dacă apreciaţi că afirmaţia este adevărată, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera A. Dacă apreciaţi că afirmaţia este falsă, scrieţi, pe foaia de examen, în dreptul cifrei corespunzătoare afirmaţiei, litera F şi modificaţi parţial afirmaţia pentru ca aceasta să devină adevărată. Folosiţi, în acest scop, informaţia ştiinţifică adecvată. Nu se acceptă folosirea negaţiei.

- 1. Coniferele sunt angiosperme monocotiledonate.
- 2. Gonadele feminine conţin numeroase tuburi seminifere.
- **3.** Prezenţa pigmenţilor asimilatori este una dintre condiţiile realizării procesului de fotosinteză la plante.

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A 18 puncte

Sistemul circulator al mamiferelor este alcătuit din inimă şi vase de sânge. Una dintre bolile sistemului circulator al omului este accidentul vascular. O cauză a accidentului vascular este ateroscleroza.

- a) Precizaţi o altă cauză a accidentului vascular, două manifestări şi două măsuri de prevenire a acestei boli.
- b) Explicați rolul valvulelor atrio-ventriculare.
- c) Calculați masa apei din plasma sângelui unui copil, știind următoarele:
- sângele reprezintă 7% din masa corpului;
- plasma sangvină reprezintă 55% din masa sângelui;
- apa reprezintă 90% din masa plasmei sangvine;
- masa corpului copilului este de 22 Kg.
  - Scrieți toate etapele parcurse pentru rezolvarea cerinței.
  - d) Completați această problemă cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații stiintifice specifice biologiei; rezolvați cerința pe care ați propus-o.

B 12 puncte

Se încrucişează două soiuri de crizanteme care se deosebesc prin dimensiunea şi culoarea florilor. Florile mici (m), de culoare mov (g) sunt caractere recesive, iar florile mari (M), de culoare galbenă (G) sunt caractere dominante. Un soi de crizanteme are flori mici, de culoare mov, iar celălalt soi de crizanteme are flori mari, de culoare galbenă, fiind homozigot pentru ambele caractere. În F_1 se obţin organisme hibride. Prin încrucişarea între ei a indivizilor din F_1 , se obţin, în F_2 , 16 combinaţii de factori ereditari. Stabiliţi următoarele:

- a) fenotipul organismelor din F₁;
- b) tipurile de gameti produsi de indivizii din F₁:
- c) raportul de segregare după fenotip din F₂; genotipul indivizilor din F₂ cu flori mici, de culoare galbenă.
- d) Completați această problemă cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații ştiinţifice specifice biologiei; rezolvaţi cerinţa pe care aţi propus-o.

Scrieţi toate etapele rezolvării problemei.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

1. 14 puncte

Ochiul este unul dintre organele de simţ care, împreună cu sistemul nervos, au rol în realizarea sensibilității la mamifere.

- a) Enumerați alte trei organe de simț ale mamiferelor.
- b) Explicați afirmația următoare: "În unele cazuri, leziuni ale retinei ochiului mamiferelor pot provoca orbirea".
- c) Construiţi patru enunţuri afirmative, utilizând limbajul ştiinţific adecvat. Folosiţi, în acest scop, informaţii referitoare la următoarele conţinuturi:
  - Sistemul optic al ochiului mamiferelor.
  - Diencefalul.

2. 16 puncte

În lumea vie, celulele sunt de tip procariot și de tip eucariot.

- a) Caracterizaţi o componentă a celulei animale precizând: denumirea componentei celulare, o caracteristică structurală, un rol.
- b) Scrieţi un argument în favoarea afirmaţiei următoare: "Celula procariotă are o structură mai simplă decât celula eucariotă".
- c) Alcătuiți un minieseu intitulat "Plastidele", folosind informația științifică adecvată. În acest scop, respectați următoarele etape:
  - enumerarea a sase notiuni specifice acestei teme;
  - construirea, cu ajutorul acestora, a unui text coerent, format din maximum trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate.